

COOCH BEHAR PANCHANAN BARMA UNIVERSITY

B.A. Programme 6th Semester Examinations, 2022

SANSKRIT

FABLES LITERATURE HITOPADESH AND GĪTĀ

DSE-2 (GROUP-1)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 40

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.*

UNIT-I

1. एकस्य उत्तरं प्रदेयम् । 15×1 = 15
(क) हितोपदेशस्य मित्रलाभे वर्णितं दीर्घकर्णजरद्गवयोः वृत्तान्तं सविशदम् आलोचयत् ।
(ख) हितोपदेशस्य 'मित्रलाभः' इति अध्याये वर्णितं चित्रग्रीव हिरण्योः आख्यानम् आलोचयत् ।
2. बङ्गभाषया आङ्गलभाषया वा अनूद्यताम् (एकस्य) – 5×1 = 5
(क) लोभात् क्रोधः प्रभवति लोभात् कामः प्रजायते ।
लोभान्मोहश्चनाशश्च लोभः पापस्य कारणम् ॥
(ख) काव्य-शास्त्र विनोदेन कालो गच्छति धीमताम् ।
व्यसनेन च मूर्खाणां निद्रया कलहेन च ॥
3. कस्यापि एकस्य प्रश्नस्योत्तरं लेखनीयम् – 10×1 = 10
(क) श्रीमद्भगवद्गीतायाः तृतीयाध्याये प्रतिपादितः विषयः संक्षेपेण पर्यालोचनम् ।
(ख) श्रीमद्भगवद्गीतायां निष्कामकर्मयोगः यथावर्णितं तदालोच्यताम् ।
4. बङ्गभाषया आङ्गलभाषया वा अनूद्यताम् – 5×1 = 5
(क) काम एष क्रोध एष रजोगुण समुद्भवः ।
महाशनो महापाप्मा विद्ध्येनमिह वैरिणम् ॥

(ख) ज्यायसी चेत्कर्मणस्तेमता बुद्धिर्जनादेन।
तत्किं कर्मणि घोरे मां नियोजयसिकेशवः॥

अथवा

पादपूरणम् कार्यम् कस्याप्येकस्य देवनागरीलिप्याम्

(क) न कर्मणामनारम्भान्नैष्कर्म्यं पुरुषोऽश्रुते।
.....

(ख) .....
तदर्थं कर्म कौन्तये मुक्तसङ्गः समाचर ॥

5. संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्यां च पञ्चानां प्रश्नानामुत्तरं देयम् –

1×5 = 5

(क) कस्माद् जायते क्रोधः ?

(ख) निष्ठा कतिविधा उच्यन्ते श्रीमद्भगवद्गीतायाम् ?

(ग) क उच्यते रजोगुणः ?

(घ) कथं नियतं कर्म कर्तव्यम् ?

(ङ) क उच्यते योगः ?

(च) गीतायां कति अध्यायाः सन्ति ?

—x—